

Документ 687-XIV, чинний, поточна редакція — **Редакція від 24.07.2021**, підстава - [711-IX](#)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про архітектурну діяльність

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 1407-IV від 03.02.2004](#), ВВР, 2004, № 16, ст.238
[№ 3370-IV від 19.01.2006](#), ВВР, 2006, № 22, ст.184
[№ 58-V від 01.08.2006](#), ВВР, 2006, № 39, ст.342
[№ 1026-V від 16.05.2007](#), ВВР, 2007, № 34, ст.444
[№ 509-VI від 16.09.2008](#), ВВР, 2008, № 48, ст.358
[№ 800-VI від 25.12.2008](#), ВВР, 2009, № 19, ст.257}

{Щодо визнання конституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду [№ 4-рп/2009 від 03.02.2009](#)}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 3038-VI від 17.02.2011](#), ВВР, 2011, № 34, ст.343
[№ 4220-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 29, ст.345
[№ 5459-VI від 16.10.2012](#), ВВР, 2013, № 48, ст.682
[№ 5496-VI від 20.11.2012](#), ВВР, 2014, № 1, ст.4
[№ 406-VII від 04.07.2013](#), ВВР, 2014, № 20-21, ст.712
[№ 222-VIII від 02.03.2015](#), ВВР, 2015, № 23, ст.158
[№ 320-VIII від 09.04.2015](#), ВВР, 2015, № 28, ст.236
[№ 1472-VIII від 14.07.2016](#), ВВР, 2016, № 34, ст.592
[№ 1817-VIII від 17.01.2017](#), ВВР, 2017, № 9, ст.68
[№ 2020-VIII від 13.04.2017](#), ВВР, 2017, № 22, ст.257
[№ 2059-VIII від 23.05.2017](#), ВВР, 2017, № 29, ст.315
[№ 124-IX від 20.09.2019](#), ВВР, 2019, № 46, ст.295
[№ 199-IX від 17.10.2019](#), ВВР, 2019, № 51, ст.377
[№ 440-IX від 14.01.2020](#), ВВР, 2020, № 28, ст.188
[№ 711-IX від 17.06.2020](#), ВВР, 2020, № 46, ст.394}

{У тексті Закону після слова "замовник" у відповідних відмінках і числах доповнено словом "(забудовник)" у відповідному відмінку і числі; слова "Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади з питань будівництва, містобудування та архітектури" у відповідному відмінку згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

{У тексті Закону слова "замовник (забудовник)" в усіх відмінках і числах замінено словом "замовник" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

{Зміни в частині заміни слів у тексті Закону див. у підпункті 5 пункту 4 Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

{У тексті Закону слова "державні стандарти" у всіх відмінках виключено на підставі Закону [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

Цей Закон визначає правові та організаційні засади здійснення архітектурної діяльності і спрямований на формування сприятливого життєвого середовища, досягнення естетичної виразності, економічної доцільності і надійності будинків, споруд та їх комплексів.

Розділ I **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

архітектурна діяльність - діяльність по створенню об'єктів архітектури, яка включає творчий процес пошуку архітектурного рішення та його втілення, координацію дій учасників розроблення всіх складових частин проектів з планування, забудови і благоустрою територій, будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту) будівель і споруд, здійснення архітектурно-будівельного контролю і авторського нагляду за їх будівництвом, а також здійснення науково-дослідної та викладацької роботи у цій сфері;

{Абзац другий частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

об'єкти архітектурної діяльності (об'єкти архітектури) - будинки і споруди житлово-цивільного, комунального, промислового та іншого призначення, їх комплекси, об'єкти благоустрою, садово-паркової та ландшафтної архітектури, монументального і монументально-декоративного мистецтва, території (частини територій) адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів;

{Абзац третій частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

суб'єкти архітектурної діяльності - архітектори, інші особи, які беруть участь у підготовці і розробленні містобудівної документації, проектної документації для будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будинків і споруд, благоустрою, ландшафтних та садово-паркових об'єктів, науково-дослідній і викладацькій роботі, замовники проектів та будівництва об'єктів архітектури, підрядники на виконання проектних і будівельних робіт, виробники будівельних матеріалів, виробів та конструкцій, власники і користувачі об'єктів архітектури, а також органи влади, що реалізують свої повноваження у сфері містобудування;

архітектурне рішення - авторський задум щодо просторової, планувальної, функціональної організації, зовнішнього вигляду й інтер'єру об'єкта архітектури, а також інженерного та іншого забезпечення його реалізації, викладений в архітектурній частині проекту на всіх стадіях проектування і зафіксований у будь-якій формі;

{Абзац п'ятий частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

проект - документація для будівництва об'єктів архітектури, що складається з креслень, графічних і текстових матеріалів, інженерних і кошторисних розрахунків, які визначають містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні та технологічні рішення, вартісні показники конкретного об'єкта архітектури, та відповідає будівельним нормам і правилам;

{Абзац шостий частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

{Абзац сьомий статті 1 виключено на підставі Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

завдання на проектування - документ, у якому містяться обґрунтовані в межах законодавства вимоги замовника до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень та властивостей об'єкта архітектури, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва і який складається відповідно до містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки, технічних умов;

{Абзац восьмий частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 58-V від 01.08.2006](#), [№ 509-VI від 16.09.2008](#)}

погодження проекту - процедура встановлення **відповідності** проектних рішень вихідним даним на проектування;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

експертиза - діяльність **фахівців-експертів**, які мають відповідні кваліфікаційні сертифікати і за дорученням замовника надають **звіти щодо відповідності проектних рішень** вимогам законодавства, державним нормам, будівельним нормам і правилам та які **несуть відповідальність за достовірність наданих звітів**;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4220-VI від 22.12.2011](#), [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

замовник - фізична або юридична особа, яка має у власності або у користуванні земельну ділянку, подала у встановленому законодавством порядку заяву (клопотання) щодо її забудови для здійснення будівництва або зміни (у тому числі шляхом знесення) об'єкта містобудування;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); в редакції Закону [№ 509-VI від 16.09.2008](#)}

інжинірингова діяльність у сфері будівництва (інжиніринг) - діяльність з надання послуг інженерного та технічного характеру, до яких належать проведення попередніх техніко-економічних обґрунтувань і досліджень, експертизи проекту, розробка програм фінансування будівництва, організація виготовлення проектної документації, проведення конкурсів і торгів, укладання договорів підряду, координація діяльності всіх учасників будівництва, а також здійснення технічного нагляду за будівництвом об'єкта архітектури та консультації економічного, фінансового або іншого характеру;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

архітектор (інженер), **що має кваліфікаційний сертифікат**, - фахівець, який за результатами атестації отримав такий сертифікат, що надає йому повноваження ведення особистої діяльності у сфері архітектурної діяльності, і який несе відповідальність за результати своєї роботи;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

технічний нагляд - здійснення замовником контролю за дотриманням проектних рішень та будівельних норм і правилам, а також контролю за якістю виконаних робіт та їх обсягами під час будівництва або зміни (у тому числі шляхом знесення) об'єкта містобудування;

{Частина першу статті 1 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності - неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб за відповідним напрямом підприємницької чи професійної діяльності, які в установленому порядку набули відповідного статусу.

{Статтю 1 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 2. Державне сприяння архітектурній діяльності

Держава забезпечує умови для здійснення архітектурної діяльності шляхом:

- підтримки наукових досліджень, сприяння підготовці і підвищенню кваліфікації кадрів в галузі містобудування, архітектури і будівництва;
- залучення інвестицій у проектування і будівництво об'єктів архітектури;
- проведення містобудівних та архітектурних конкурсів на створення нових, реконструкцію та реставрацію існуючих об'єктів архітектури загальнодержавного значення;

{Абзац четвертий частини першої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- захисту авторських прав і забезпечення свободи творчості архітекторів;
- створення сприятливих організаційних, правових та економічних умов для діяльності творчих спілок архітекторів;
- заохочення архітекторів, інших суб'єктів архітектурної діяльності за видатні досягнення у сфері містобудування та архітектури;
- забезпечення участі України в міжнародних організаціях та заходах з питань архітектури, містобудування і охорони пам'яток архітектури;

{Частина першу статті 2 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- забезпечення адаптації нормативно-правової бази та навчальних професійних програм до міжнародних вимог, впровадження фундаментальних наукових знань, нових технологій проектування та будівництва у сфері містобудування;

{Частина першу статті 2 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- сприяння діяльності самоврядних професійних організацій архітекторів та інженерів;

{Частина першу статті 2 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- забезпечення безпеки будівництва, довговічності будинків та споруд, стимулювання заходів щодо заощадження енергії, захисту навколишнього природного середовища, створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення, а також забезпечення економічних та інших аспектів, важливих з погляду задоволення інтересів суспільства;

{Частина першу статті 2 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

- здійснення інших заходів, спрямованих на розвиток національної архітектури.

Стаття 3. Законодавство про архітектурну діяльність

Законодавство про архітектурну діяльність складається з [Конституції України](#), законів України ["Про основи містобудування"](#), ["Про регулювання містобудівної діяльності"](#), ["Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності"](#), цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Особливості регулювання архітектурної діяльності у межах зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи,

визначаються Законом України ["Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи"](#).

{Статтю 3 доповнено частиною другою згідно із Законом [№ 1472-VIII від 14.07.2016](#)}

{Стаття 3 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3038-VI від 17.02.2011](#), [№ 4220-VI від 22.12.2011](#)}

Розділ II **ОРГАНІЗАЦІЯ АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Стаття 4. Комплекс робіт, пов'язаних із створенням об'єкта архітектури

Для створення об'єкта архітектури виконується комплекс робіт, який включає:

- підготовку містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки у випадках і порядку, передбачених законодавством;

{Абзац другий статті 4 в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- здійснення в необхідних випадках передпроектних робіт, а також заходів з охорони нововиявлених під час здійснення будівництва або зміни (у тому числі шляхом знесення) об'єктів містобудування, що відповідно до закону мають антропологічне, археологічне, естетичне, етнографічне, історичне, мистецьке, наукове чи художнє значення;

{Абзац третій частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- пошук архітектурного рішення, розроблення, погодження у визначених законом випадках і затвердження проекту;

{Абзац четвертий частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- **виконання робочої документації для будівництва**, а в разі виконання її або окремих її частин іншим виконавцем - здійснення авторського нагляду за таким виконанням;

{Абзац п'ятий частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- **будівництво** (нове будівництво, реконструкцію, **реставрацію**, капітальний ремонт) та знесення об'єкта архітектури, архітектурно-будівельний контроль, технічний та авторський нагляди під час здійснення будівництва або зміни (у тому числі шляхом знесення) об'єкта містобудування;

{Абзац шостий частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- прийняття спорудженого об'єкта в експлуатацію.

{Статтю 5 виключено на підставі Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 6. Архітектурні та містобудівні конкурси

Архітектурні та містобудівні конкурси (місцеві, регіональні, всеукраїнські, міжнародні) проводяться для виявлення кращих архітектурно-планувальних, інженерно-технічних та економічних проектних пропозицій щодо об'єктів містобудування та архітектури і визначення виконавців проектної документації.

Архітектурні та містобудівні конкурси можуть організовуватися також для виявлення кращої проектної пропозиції щодо забудови конкретних земельних ділянок.

Виключно на конкурсній основі здійснюється розроблення проектів об'єктів архітектури, реалізація яких має суттєвий вплив на розвиток і формування забудови населених пунктів, а також об'єктів, які розміщуються в **зоні охорони пам'яток** історії та культури або **можуть негативно впливати** на території і об'єкти природно-заповідного фонду.

Необхідність проведення таких конкурсів визначається згідно з вимогами містобудівного законодавства та за рішеннями центральних і місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів місцевих рад, а також за ініціативою замовників та об'єднань професійних архітекторів.

{Статтю 6 доповнено частиною згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3038-VI від 17.02.2011](#), [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Переможці архітектурних та містобудівних конкурсів визначаються журі, до складу якого повинно входити не менш як дві третини висококваліфікованих фахівців у сфері містобудування та архітектури.

Автор проекту, який переміг у конкурсі, має переважне право на подальше розроблення проектної документації, якщо інше не передбачено умовами конкурсу.

Особа, конкурсний проект якої визнано кращим, користується переважним правом його реалізації.

[Положення про порядок проведення архітектурних та містобудівних конкурсів](#) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Програми і умови архітектурних та містобудівних конкурсів складаються за участю Національної спілки архітекторів України або її місцевих організацій.

Конкурси проводяться за кошти замовника конкурсу.

{Статтю 6 доповнено частиною десятою згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Інформація про оголошення і результати конкурсу повинна бути оприлюднена у відповідних друкованих засобах масової інформації.

{Статтю 6 доповнено частиною одинадцятою згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Стаття 7. Розроблення та затвердження проекту об'єкта архітектури

Проект об'єкта архітектури розробляється **під керівництвом** або з **обов'язковою участю головного архітектора проекту та/або** головного інженера проекту, які мають відповідний кваліфікаційний сертифікат.

{Частина перша статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Проект об'єкта архітектури завіряється підписом і скріплюється особистою печаткою головного архітектора проекту та/або головного інженера проекту, які мають кваліфікаційний сертифікат.

{Частина друга статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Проектна документація на будівництво об'єктів, розроблена відповідно до містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, **не підлягає погодженню з відповідними органами виконавчої влади, органами**

місцевого самоврядування, органами охорони культурної спадщини, державної санітарно-епідеміологічної служби і природоохоронними органами.

Проекти об'єктів архітектури затверджуються замовником. Затвердження проектів об'єктів архітектури, які споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

{Частина четверта статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Перед затвердженням проектів у випадках, визначених [статтею 31](#) Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", здійснюється оцінка їх впливу на довкілля та проводиться експертиза.

{Частина п'ята статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2059-VIII від 23.05.2017](#)}

До проведення експертизи архітектурного рішення проекту об'єкта архітектури обов'язково залучається архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Внесення змін до затвердженого проекту проводиться виключно за згодою автора проекту, а в разі відхилення від технічних умов - за погодженням з підприємствами, установами та організаціями, які надали такі технічні умови, та замовником.

{Частина шоста статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Внесення до затвердженого проекту змін, пов'язаних із зміною норм і правил, здійснюється за згодою замовника, якщо інше не передбачено законом.

Особи, які беруть участь у розробленні проектів, не мають права проводити експертизу зазначених проектів, погоджувати їх або надавати дозвіл на виконання будівельних робіт за такими проектами.

Забороняється вимагати від замовників рішення архітектурно-містобудівної ради для подальшого розгляду і погодження проектної документації.

{Стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 58-V від 01.08.2006](#), [№ 1026-V від 16.05.2007](#), [№ 509-VI від 16.09.2008](#), [№ 800-VI від 25.12.2008](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 8. Робоча документація для будівництва

Робоча документація для будівництва (реконструкції, **реставрації**, капітального ремонту) об'єкта архітектури виконується відповідно до норм і правил на підставі затвердженого проекту.

Робоча документація для будівництва або авторський нагляд за її розробкою виконуються за участю архітектора - автора затвердженого проекту відповідно до укладеного договору на розроблення проекту цього об'єкта архітектури.

{Частина друга статті 8 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Стаття 9. Будівництво об'єкта архітектури

Будівництво (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) об'єкта архітектури здійснюється відповідно до затвердженої проектної документації, норм і правил у порядку, визначеному Законом України "[Про регулювання містобудівної діяльності](#)".

{Частина перша статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Архітектор - автор проекту або уповноважена ним особа бере участь у прийнятті в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта архітектури та підписує відповідний акт.

Без підпису архітектора - автора проекту або уповноваженої ним особи такий акт є недійсним.

Стаття 10. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд

{Назва статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1026-V від 16.05.2007](#)}

Для забезпечення під час забудови територій, розміщення і будівництва об'єктів архітектури додержання суб'єктами архітектурної діяльності затвердженої містобудівної та іншої проектної документації, вимог вихідних даних, а також з метою захисту державою прав споживачів будівельної

продукції здійснюється в установленому законодавством порядку державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд.

{Частина перша статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1026-V від 16.05.2007](#), [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Державний архітектурно-будівельний контроль здійснюють органи державного архітектурно-будівельного контролю, визначені [статтею 6](#) Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

{Частина друга статті 10 в редакції Законів [№ 1026-V від 16.05.2007](#), [№ 4220-VI від 22.12.2011](#), [№ 5459-VI від 16.10.2012](#), [№ 320-VIII від 09.04.2015](#)}

Державний архітектурно-будівельний нагляд здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, через головних інспекторів будівельного нагляду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі.

{Частина статті 10 в редакції Закону [№ 320-VIII від 09.04.2015](#)}

Стаття 11. Авторський та технічний нагляди

{Назва статті 11 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Під час будівництва об'єкта архітектури здійснюється авторський та технічний нагляд.

{Частина перша статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Технічний нагляд забезпечується замовником та здійснюється особами, які мають кваліфікаційний сертифікат.

{Статтю 11 доповнено частиною згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Авторський нагляд здійснюється архітектором - автором проекту об'єкта архітектури, іншими розробниками затвердженого проекту або уповноваженими ними особами. Авторський нагляд здійснюється відповідно до законодавства та договору із замовником.

У разі виявлення відхилень від проектних рішень, допущених під час будівництва об'єкта архітектури, та відмови підрядника щодо їх усунення

особа, яка здійснює авторський або технічний нагляд, повідомляє про це замовника і орган державного архітектурно-будівельного контролю для вжиття заходів відповідно до законодавства.

{Частина четверта статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 58-V від 01.08.2006](#), [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Порядок проведення авторського і технічного нагляду встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 11 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Обов'язок щодо здійснення технічного нагляду може бути покладений замовником на спеціалізовану організацію чи спеціаліста з технічного нагляду або на інженера-консультанта, з визначенням у договорі підряду їхніх повноважень. Примірні форми договорів про здійснення технічного нагляду та про надання інженерно-консультаційних послуг у будівництві затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури.

{Статтю 11 доповнено частиною шостою згідно із Законом [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Статтю 12 виключено на підставі Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Розділ III

УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ. ТВОРЧІ СПІЛКИ АРХІТЕКТОРІВ

{Назва розділу III із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Стаття 13. Уповноважені органи містобудування та архітектури

{Назва статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

До уповноважених органів містобудування та архітектури належать:

- центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури;
- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури;

- орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань архітектури;
- структурні підрозділи обласних, районних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій з питань архітектури;
- виконавчі органи сільських, селищних, міських рад з питань архітектури.

{Частина перша статті 13 в редакції Закону [№ 5459-VI від 16.10.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 320-VIII від 09.04.2015](#); в редакції Закону [№ 711-IX від 17.06.2020](#)}

До утворення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради з питань архітектури уповноваженим органом містобудування та архітектури є структурний підрозділ районної державної адміністрації з питань архітектури, а за його відсутності - структурний підрозділ обласної державної адміністрації з питань архітектури.

{Статтю 13 доповнено новою частиною згідно із Законом [№ 711-IX від 17.06.2020](#)}

З метою забезпечення виконання функцій, пов'язаних з організацією замовлення розроблення, оновлення та затвердження містобудівної документації (змін до неї), у складі уповноваженого органу містобудування та архітектури може утворюватися окремий структурний підрозділ. Примірне положення про такий структурний підрозділ затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури.

{Статтю 13 доповнено новою частиною згідно із Законом [№ 711-IX від 17.06.2020](#)}

Орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань архітектури, структурні підрозділи обласних, районних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій підконтрольні і підзвітні відповідним органам виконавчої влади в межах, передбачених законом.

{Частина статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Органи місцевого самоврядування здійснюють свою діяльність у сфері містобудування та архітектури відповідно до Закону України "[Про місцеве самоврядування в Україні](#)".

З питань делегованих повноважень, передбачених [підпунктом "б"](#) частини першої статті 31 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", виконавчі органи сільських, селищних, міських рад підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.

Стаття 14. Головні архітектори

Керівники органів містобудування та архітектури, визначених [абзацами четвертим - шостим](#) частини першої статті 13 цього Закону, за посадою є головними архітекторами відповідних адміністративно-територіальних одиниць (Автономної Республіки Крим, області, району, населеного пункту). Повноваження головних архітекторів сіл, селищ, міст поширюються на всю територію відповідної територіальної громади.

{Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5459-VI від 16.10.2012](#); в редакції Закону [№ 711-IX від 17.06.2020](#)}

Призначення на посаду головного архітектора області, району, міста здійснюється виключно за результатами конкурсу.

{Частина друга статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

В конкурсі можуть брати участь особи, які мають вищу архітектурну освіту та стаж організаційної і професійної роботи за фахом у сфері містобудування та архітектури не менше 5 років.

{Частина третя статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Конкурси на заміщення посади головних архітекторів проводяться за участю місцевих організацій Національної спілки архітекторів України.

Головні архітектори та інші посадові особи спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури як автори чи співавтори беруть участь у розробленні містобудівної документації відповідної території. Головні архітектори та інші посадові особи спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури в межах закону можуть здійснювати творчу діяльність, пов'язану з проектуванням об'єктів архітектури, які передбачені для будівництва на території їх адміністративної діяльності. У таких випадках погодження відповідних архітектурних рішень здійснюється органами містобудування та архітектури вищого рівня.

{Частина п'ята статті 14 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3038-VI від 17.02.2011](#), [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Головний архітектор міста, району погоджує містобудівне та архітектурне проектне рішення об'єктів, розташованих в історичній частині міста, історичних ареалах, на магістралях та площах загальноміського значення.

{Статтю 14 доповнено частиною шостою згідно із Законом [№ 509-VI від 16.09.2008](#)}

{Статтю 15 виключено на підставі Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 16. Творчі спілки архітекторів

В Україні діє об'єднання професійних архітекторів - Національна спілка архітекторів України, а також відповідно до законодавства можуть створюватися і діяти інші творчі спілки архітекторів та самоврядні об'єднання у сфері архітектурної діяльності.

{Частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Діяльність творчих спілок архітекторів та самоврядних об'єднань у сфері архітектурної діяльності здійснюється на основі їх статутів, зареєстрованих в установленому порядку.

{Частина друга статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

{Частину третю статті 16 виключено на підставі Закону [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Стаття 16-1. Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності

В Україні можуть створюватися і діяти саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності.

Неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність, набувають статусу саморегулівних організацій з дня їх реєстрації центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, яка здійснюється шляхом внесення інформації про таку організацію до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

{Частина друга статті 16-1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5459-VI від 16.10.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності визначають правила і стандарти підприємницької та професійної діяльності, обов'язкові для виконання всіма членами таких організацій, а також передбачають механізм відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання членами саморегулівної організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості.

Саморегулівні організації у сфері архітектурної діяльності можуть на підставі делегованих повноважень проводити професійну атестацію виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та залучатися до ліцензування господарської діяльності членів саморегулівної організації.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури, визначає порядок реєстрації таких організацій.

{Частина п'ята статті 16-1 в редакції Закону [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Контроль за діяльністю саморегулівних організацій у сфері архітектурної діяльності здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури.

{Частина статті 16-1 в редакції Закону [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

{Розділ III доповнено статтею 16-1 згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Розділ IV ЗДІЙСНЕННЯ АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 17. Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури

{Назва статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Частина першу статті 17 виключено на підставі Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Частина другу статті 17 виключено на підставі Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Частина третю статті 17 виключено на підставі Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проходять професійну атестацію. [Перелік таких видів робіт \(послуг\)](#) і [порядок професійної атестації](#) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури. Повноваження щодо проведення професійної атестації можуть бути делеговані саморегульованим організаціям у сфері архітектурної діяльності. Саморегульована організація набуває делегованих їй повноважень/припиняє виконувати делеговані їй повноваження з дня внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відомостей про рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, про делегування таких повноважень/припинення виконання делегованих повноважень.

{Частина п'ята статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5459-VI від 16.10.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

До професійної атестації допускаються громадяни, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра за напрямом професійної атестації відповідно до кваліфікаційних вимог та мають стаж роботи за фахом не менш як три роки.

{Частина шоста статті 17 в редакції Закону [№ 2020-VIII від 13.04.2017](#)}

Для проведення професійної атестації громадяни подають заяву про допуск до проведення професійної атестації у паперовій формі або в електронній формі через електронний кабінет користувача Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва чи іншу державну інформаційну систему, інтегровану з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва, до якої додаються:

{Абзац перший частини сьомої статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

- копії паспорта та реєстраційного номера облікової картки платника податків (не подається фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера

облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний податковий орган і мають відмітку в паспорті);

{Абзац другий частини сьомої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 406-VII від 04.07.2013](#), [№ 440-IX від 14.01.2020](#)}

- засвідчені в установленому порядку копії документів:
- про освіту;
- про трудову діяльність та стаж;
- про підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років за відповідними програмами за напрямом професійної атестації;
- стислий звіт про професійну діяльність та/або творчі досягнення.

{Частина сьома статті 17 в редакції Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Крім того, громадяни можуть подавати інші документи, що підтверджують їх професійну спеціалізацію, рівень знань та кваліфікацію.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Розгляд заяви про допуск до проведення професійної атестації та поданих документів здійснюється протягом десяти робочих днів з дня їх отримання.

{Частина статті 17 в редакції Законів [№ 5496-VI від 20.11.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

У разі якщо за результатами розгляду заяви про допуск до проведення професійної атестації та поданих документів виявлено невідповідність виконавця кваліфікаційним вимогам та/або недостовірну інформацію, приймається рішення про відмову в допуску до проведення професійної атестації з обґрунтуванням причин відмови.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

За відсутності підстав для відмови в допуску до проведення професійної атестації приймається рішення про проведення іспиту для підтвердження професійної спеціалізації, рівня кваліфікації та знань.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Підставою для відмови у видачі кваліфікаційного сертифіката за результатами іспиту є непідтвердження професійної спеціалізації, рівня кваліфікації та знань.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Громадянам, які пройшли професійну атестацію, видається відповідний кваліфікаційний сертифікат. Видача кваліфікаційного сертифіката здійснюється на підставі прийнятого рішення про видачу кваліфікаційного сертифіката шляхом внесення запису до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Громадяни, які пройшли професійну атестацію, набувають права на виконання відповідних видів робіт з дня внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва запису про кваліфікаційний сертифікат.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Зміни до частини тринадцятої статті 17 див. в Законі [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

Строк проведення іспиту та прийняття рішення про видачу кваліфікаційного сертифіката або про відмову в його видачі за результатами складання іспиту не може перевищувати одного місяця з дня отримання заяви про допуск до проведення професійної атестації та поданих документів.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Рішення про допуск/відмову в допуску до проведення професійної атестації, видачу/відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката виготовляються з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та доводяться до відома громадян, які подали заяву про допуск до проведення професійної атестації, шляхом оприлюднення відповідного рішення на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та через електронний кабінет користувача цієї системи (у разі його наявності), та/або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронною системою. Рішення про відмову в допуску до проведення професійної атестації за зверненням громадян, які подали заяву про допуск до проведення професійної атестації, надається у паперовій формі.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Рішення про відмову в допуску до проведення професійної атестації та відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката може бути оскаржене до

апеляційної комісії центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, або саморегульованої організації у сфері архітектурної діяльності (у разі набуття нею делегованих повноважень) та/або в судовому порядку. Порядок створення апеляційної комісії центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури, та саморегульованої організації у сфері архітектурної діяльності та розгляду нею скарг визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку професійної атестації.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Строк дії кваліфікаційного сертифіката для осіб, які не мають перерви в роботі за фахом понад три роки та підвищують кваліфікацію відповідно до законодавства не рідше ніж один раз на п'ять років, не обмежується. Відомості про дотримання цих вимог вносяться до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 5496-VI від 20.11.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Громадяни, які одержали відповідний кваліфікаційний сертифікат, мають особисту печатку та несуть відповідальність за неналежне виконання робіт (послуг), право виконання яких визначено кваліфікаційним сертифікатом, та порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил.

{Частина вісімнадцята статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

До виконавців робіт, які пройшли професійну атестацію відповідно до цієї статті, прирівнюються особи, які отримали сертифікати за напрямом професійної атестації в органах з сертифікації персоналу, акредитованих відповідно до [Закону України](#) "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", та включені до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

{Частина дев'ятнадцята статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Органи з сертифікації персоналу протягом трьох робочих днів з дня видачі відповідних сертифікатів направляють в електронній формі перелік осіб, які отримали такі сертифікати, до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання переліку осіб, які отримали сертифікати в органах з сертифікації персоналу, вносить відповідні відомості до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

{Частина статті 17 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Порядок внесення плати за проведення професійної атестації та її розміри затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архітектури.

{Частина статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5496-VI від 20.11.2012](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Порядок позбавлення кваліфікаційного сертифіката визначається Кабінетом Міністрів України в Порядку професійної атестації.

{Статтю 17 доповнено частиною двадцять третьою згідно із Законом [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Плата за проведення професійної атестації зараховується до доходів Державного бюджету України, крім випадків проведення професійної атестації на підставі делегованих повноважень саморегулювними організаціями у сфері архітектурної діяльності.

{Статтю 17 доповнено частиною двадцять четвертою згідно із Законом [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

{Стаття 17 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3370-IV від 19.01.2006](#), [№ 509-VI від 16.09.2008](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

{Статтю 18 виключено на підставі Закону [№ 5459-VI від 16.10.2012](#)}

Стаття 19. Проектні роботи, виконання яких не потребує наявності відповідного кваліфікаційного сертифіката

Виконання проектних робіт по створенню об'єктів архітектури не потребує наявності у фахівців відповідного кваліфікаційного сертифіката у разі:

- здійснення фахівцями проектних робіт **під керівництвом архітектора чи іншого фахівця, який має кваліфікаційний сертифікат на виконання робіт відповідного профілю;**
- розроблення проектних матеріалів, не передбачених для реалізації (ескізні, пошукові, концептуальні тощо), пропозицій щодо можливості і умов забудови будь-якої земельної ділянки;
- виконання робіт, що пов'язані з участю в містобудівних та архітектурних конкурсах, якщо їх умовами не передбачено інше;
- **проектування об'єктів, які відповідно до законодавства не потребують отримання документів, що дають право на виконання будівельних робіт.**

{Статтю 19 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4220-VI від 22.12.2011](#); в редакції Закону [№ 1817-VIII від 17.01.2017](#)}

Стаття 20. Здійснення архітектурної діяльності іноземцями та особами без громадянства

Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, при здійсненні архітектурної діяльності користуються такими самими правами та несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, якщо інше не передбачено законами і міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

На території України іноземці та особи без громадянства, які не отримали відповідний кваліфікаційний сертифікат, можуть виконувати роботи, визначені [статтею 19](#) цього Закону, та брати участь у розробленні містобудівної документації, здійснювати проектування об'єктів архітектури, розробляти робочу документацію для будівництва лише на підставі договорів із фахівцями, які мають кваліфікаційний сертифікат.

{Частина друга статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3370-IV від 19.01.2006](#), [№ 58-V від 01.08.2006](#), [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

Стаття 21. Здійснення архітектурної діяльності фізичними та юридичними особами України на території іноземних держав

Фізичні та юридичні особи України здійснюють архітектурну діяльність на території інших держав відповідно до законів та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а так само до законодавства країни перебування.

Розділ V

ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ СТВОРЕННІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ АРХІТЕКТУРИ

Стаття 22. Права архітектора

Архітектор під час проектування і будівництва об'єктів архітектури має право:

- без попереднього дозволу розробляти проектні пропозиції щодо забудови будь-якої земельної ділянки для визначення можливості і умов здійснення на ній будівництва об'єкта архітектури;
- за дорученням замовника одержувати в установленому порядку містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки і технічні умови щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури;

{Абзац третій статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 509-VI від 16.09.2008](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- вільно обирати засоби і способи реалізації архітектурного рішення;
- за погодженням із замовником вносити в межах містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки зміни до затвердженого проекту;

{Абзац п'ятий статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- за дорученням замовника брати участь у підготовці договорів підряду, організації конкурсів (тендерів) з визначення підрядника на проектування та будівництво, бути представником замовника в інших випадках, визначених договором;
- залучати на договірній основі до розроблення проекту інших фахівців, здійснювати керівництво цими роботами або брати участь у виконанні робочої документації;

{Абзац сьомий статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- здійснювати експертизу проектної документації згідно із професійною спеціалізацією, зазначеною у кваліфікаційному сертифікаті архітектора;
- страхувати свою професійну відповідальність відповідно до закону.

{Статтю 22 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Стаття 23. Права замовників

Замовники на проектування і будівництво об'єктів архітектури мають право:

- обирати архітектора - розробника проекту або залучати його за результатами архітектурного чи містобудівного конкурсу, обирати підрядника на будівництво або залучати його за результатами будівельного тендера;

{Абзац другий статті 23 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- **затверджувати проєкт, якщо він не суперечить законодавству, містобудівним умовам та обмеженням** забудови земельної ділянки;

{Абзац третій статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 509-VI від 16.09.2008](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- здійснювати контроль і технічний нагляд за додержанням вимог містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки під час проектування об'єкта архітектури, затвердженого проекту під час будівництва;

{Абзац четвертий статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 509-VI від 16.09.2008](#), [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- залучати осіб, які мають кваліфікаційний сертифікат, для здійснення функцій замовника та інжинірингу.

{Статтю 23 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Стаття 24. Права підрядників

Підрядники на проектування і будівництво об'єкта архітектури мають право:

- обирати на свій розсуд технологію, методи і спосіб розроблення та реалізації проекту об'єкта архітектури в межах державних будівельних норм і правил;

{Абзац другий статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 58-V від 01.08.2006](#), [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

- виконувати робочу документацію для будівництва об'єкта архітектури відповідно до затвердженого проекту за безпосередньою участю або під авторським наглядом архітектора - автора проекту чи уповноваженої ним особи за його письмовою згодою;

{Абзац третій статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

- здійснювати інші дії, передбачені договорами (контрактами) підряду, у встановленому законодавством порядку.

Стаття 25. Права громадян та громадських організацій

Громадяни та громадські організації, які не беруть безпосередньої участі у створенні об'єктів архітектури, мають право:

- одержувати в органах влади інформацію щодо підготовки і прийняття рішень з планування, забудови та реконструкції населених пунктів, окремих територій і конкретних об'єктів архітектури, додержання при цьому вимог законодавства про збереження пам'яток історії та культури, довкілля;
- брати участь в обговоренні архітектурних рішень проектів у встановленому порядку;
- захищати свої інтереси під час проектування і будівництва нових та експлуатації існуючих об'єктів архітектури відповідно до законодавства.

Порядок громадського обговорення містобудівної документації та проектів будівництва, а також порядок урахування в них пропозицій громадськості визначаються законом.

{Статтю 25 доповнено частиною другою згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Стаття 26. Обов'язки архітектора, інших проектувальників

Архітектор, інші проектувальники, які здійснюють роботи по створенню об'єктів архітектури, зобов'язані:

- додержуватися норм і правил, вимог вихідних даних на проектування;

{Абзац другий частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

- не порушувати під час проектування, організації і виконання будівельних робіт законні права та інтереси власників і користувачів будинків і споруд, прилеглих до ділянки забудови;
- не розголошувати без згоди замовника відомості, які становлять комерційну таємницю проекту.

Проектна організація, яка розробляла проектну документацію, а також головний архітектор та головний інженер проекту несуть відповідальність за відповідність проектної документації вихідним даним на проектування, вимогам норм і правил.

{Статтю 26 доповнено частиною другою згідно із Законом [№ 509-VI від 16.09.2008](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 27. Обов'язки замовників та підрядників

Замовники та підрядники під час створення об'єкта архітектури зобов'язані:

- доручати виконання окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, особам, які мають відповідний кваліфікаційний сертифікат або отримали сертифікат за напрямом професійної атестації в органах з сертифікації персоналу, акредитованих відповідно до [Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності"](#), та включені до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;

{Абзац другий частини першої статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 222-VIII від 02.03.2015](#); в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#) - щодо застосування див. [пункт 4 розділу II](#)}

- доручати виконання будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з **середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками**, суб'єктам господарювання, які мають відповідну ліцензію;

{Абзац частини першої статті 27 в редакції Закону [№ 199-IX від 17.10.2019](#)}

- обирати виконавців робочої документації для будівництва з додержанням вимог [статті 8](#) цього Закону;

- забезпечувати будівництво об'єктів архітектури згідно з робочою документацією, застосовувати будівельні матеріали, вироби і конструкції, які відповідають нормам і правилам і такі, що пройшли сертифікацію, якщо вона є обов'язковою;
- не порушувати під час організації і виконання будівельних робіт законні права та інтереси користувачів прилеглих земельних ділянок, власників розташованих на них будинків і споруд, відшкодовувати завдані їм збитки відповідно до закону;
- поінформувати у триденний строк місцеві органи охорони пам'яток історії та культури про нововиявлені під час будівельних робіт об'єкти, що мають антропологічне, археологічне, естетичне, етнографічне, історичне, мистецьке, наукове чи художнє значення;

{Абзац статті 27 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

{Зміни до абзацу сьомого частини першої статті 27 див. в Законі [№ 124-IX від 20.09.2019](#)}

- **не включати до завдання на проектування вимог, що суперечать вимогам законодавства** України, затвердженій **містобудівній документації, державним нормам, стандартам і правилам.**

{Статтю 27 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Замовники, крім виконання обов'язків, зазначених у частині першій цієї статті, також зобов'язані передавати один комплект проектної документації, за якою збудовано об'єкт архітектури, власникові такого об'єкта для постійного зберігання.

{Статтю 27 доповнено частиною другою згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); в редакції Закону [№ 3038-VI від 17.02.2011](#)}

Стаття 28. Обов'язки власників та користувачів об'єктів архітектури

Власники та користувачі об'єктів архітектури зобов'язані:

- утримувати в належному стані будинки і споруди, а так само закріплені за ними земельні ділянки, забезпечувати поточний огляд, періодичне обстеження і паспортизацію об'єкта, додержуватися під час експлуатації об'єкта архітектури вимог, визначених у його паспорті, а також вимог законодавства;

{Абзац другий статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3038-VI від 17.02.2011](#), [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

- **отримувати** в установленому законодавством порядку **документ дозвільного характеру**, що **дає право** на виконання робіт, пов'язаних із реконструкцією, **реставрацією** чи капітальним ремонтом об'єкта архітектури;

{Абзац третій статті 28 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

- у разі необхідності внесення змін до об'ємно-просторових, планувальних та інших рішень об'єкта архітектури розробляти відповідну проектну документацію, затверджувати її та проводити будівельні роботи в установленому законодавством порядку;

{Абзац четвертий статті 28 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

- зберігати комплект проектної документації, за якою збудовано об'єкт архітектури, та паспорт об'єкта, та передавати цю документацію новому власнику.

{Статтю 28 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5496-VI від 20.11.2012](#)}

Розділ VI

АВТОРСЬКЕ ПРАВО НА ОБ'ЄКТИ АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 29. Об'єкти та суб'єкти авторського права в галузі архітектури

Відносини, що виникають під час створення і використання об'єктів архітектури як об'єктів авторського права, регулюються [Цивільним кодексом України](#), [Законом України](#) "Про авторське право і суміжні права", цим Законом та іншими законодавчими актами України.

{Частина перша статті 29 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Об'єктами авторського права в галузі архітектури є твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва, а також плани, креслення, пластичні твори, ілюстрації, карти та ескізи, що стосуються архітектури.

Особа (особи), творчою працею якої (яких) створено об'єкти архітектури як об'єкти авторського права, вважається автором (співавторами) цих об'єктів.

Співавторами не можуть бути особи, які подають автору об'єкта архітектури технічну, консультаційну чи організаційну допомогу або такі, що здійснюють організацію проектування і будівництва (реконструкції, реставрації, капітального ремонту), контроль за виконанням зазначених робіт.

Стаття 30. Майнові права на об'єкт архітектури

Майнові права на об'єкт архітектури як об'єкт авторського права, створений у зв'язку з виконанням трудового договору, належать працівникові, який створив цей об'єкт, та юридичній або фізичній особі, де або в якій він працює, спільно, якщо інше не встановлено договором.

Майнові права на об'єкт архітектури як об'єкт авторського права, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта або замовникові спільно, якщо інше не встановлено договором.

Істотною умовою договору про створення твору містобудування є правовий режим здійснення майнових прав на містобудівну документацію з планування територій після передачі її замовнику.

{Статтю 30 доповнено частиною згідно із Законом [№ 509-VI від 16.09.2008](#)}

Обов'язкові умови договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкт архітектури як об'єкт авторського права визначаються Цивільним кодексом України та Законом України "Про авторське право і суміжні права".

Автор проекту твору архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва має виключне право на участь у подальшій його реалізації, якщо інше не передбачено умовами договору із замовником або юридичною чи фізичною особою, де або в якій він працює, а також на внесення змін до не завершеного будівництвом чи збудованого твору архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва у разі зміни його функціонального призначення чи реконструкції.

Використання проекту твору архітектури, містобудування чи садово-паркового мистецтва для реалізації допускається тільки одноразово, якщо інше не обумовлено договором, згідно з яким створено проект. Повторне використання такого проекту і розробленої на його основі робочої

документації здійснюється виключно за згодою автора з виплатою йому або його правонаступникам авторської винагороди.

Автор об'єкта архітектури як об'єкта авторського права має право на одержання у встановленому законодавством порядку авторської винагороди за його створення і використання.

Стаття 31. Особисті немайнові права автора (співавторів) об'єкта архітектури

Особистими немайновими правами інтелектуальної власності автора (співавторів) об'єкта архітектури як об'єкта авторського права є відповідні права, визначені [Цивільним кодексом України](#), [Законом України](#) "Про авторське право і суміжні права" та зокрема:

- право фотографувати, здійснювати відеозйомку відповідного об'єкта архітектури як об'єкта авторського права, крім випадків, визначених законом;
- право вимагати визнання свого авторства (співавторства) шляхом зазначення належним чином свого імені на об'єкті архітектури як об'єкті авторського права, якщо це практично можливо.

{Частина перша статті 31 в редакції Закону [№ 58-V від 01.08.2006](#)}

Особисті немайнові права на об'єкт архітектури як об'єкт авторського права належать його автору (співавторам) незалежно від умов договору (контракту) між автором та замовником або юридичною чи фізичною особою, де або в якій він працює.

{Розділ VI в редакції Закону [№ 1407-IV від 03.02.2004](#)}

Розділ VII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АРХІТЕКТУРНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Стаття 32. Відповідальність за порушення законодавства про архітектурну діяльність

Порушення законодавства про архітектурну діяльність тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законами України.

Стаття 33. Вирішення спорів, що виникають у процесі здійснення архітектурної діяльності

Спори, що виникають у процесі здійснення архітектурної діяльності, в тому числі за участю іноземних юридичних і фізичних осіб, вирішуються у встановленому законом порядку.

Розділ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім:

частин першої, другої і четвертої статті 7, які набирають чинності через два роки після створення передбаченої у статті 18 цього Закону Архітектурно-будівельної атестаційної комісії та введення в дію порядку проведення професійної атестації в архітектурній діяльності (частина друга статті 17);

частини першої статті 12, яка набирає чинності з 1 січня 2000 року.

2. До приведення законів України та інших нормативно-правових актів у відповідність із Законом України "Про архітектурну діяльність" вони застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування Закону України "Про архітектурну діяльність":

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із Законом України "Про архітектурну діяльність";

відповідно до своєї компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
м. Київ
20 травня 1999 року
№ 687-XIV

Л.КУЧМА

***